

RJ-Uiting 2022-9: Ontwerp-Richtlijn 260 De verwerking van resultaten op intercompany-transacties in de jaarrekening

Inleiding

De Raad voor de Jaarverslaggeving (RJ) stelt voor om hoofdstuk 260 ‘De verwerking van resultaten op intercompany-transacties in de jaarrekening’ te herstructureren. Met de nieuwe voorgestelde structuur worden geen inhoudelijke wijzigingen voorgesteld, maar wordt beoogd de leesbaarheid en toegankelijkheid van het hoofdstuk te vergroten. Wel stelt de RJ voor, mede naar aanleiding van ontvangen commentaren, om een aantal punten te verduidelijken, deze worden hieronder aangegeven.

Structuur ontwerp-Richtlijn

De huidige indeling van hoofdstuk 260 gaat uit van bepalingen voor de verwerking van resultaten op intercompany-transacties in de geconsolideerde jaarrekening (paragraaf 2) en bepalingen voor de enkelvoudige jaarrekening (paragraaf 3), waarbij diverse verwijzingen tussen de twee paragrafen bestaan.

De voorgestelde structuur om de verwerking van resultaten op intercompany-transacties te behandelen is gebaseerd op de gehanteerde waarderingsgrondslag van deelnemingen:

- deelnemingen gewaardeerd volgens de vermogensmutatiemethode (paragraaf 2); en
- deelnemingen gewaardeerd op verkrijgingsprijs of actuele waarde (paragraaf 3).

In paragraaf 2 wordt eerst ingegaan op de algemene bepalingen wanneer een deelneming wordt gewaardeerd volgens de vermogensmutatiemethode. Vervolgens wordt ingegaan op de bepalingen naar het soort transactie (‘downstream sale’, ‘upstream sale’ of ‘sidestream sale’).

Daarnaast worden afzonderlijke paragrafen opgenomen over consolidatie (paragraaf 4) en over de verwerking van intercompany-transacties in de jaarrekening van de deelneming (paragraaf 5).

Verder worden diverse redactionele verbeteringen voorgesteld, en worden de voorbeelden die binnen het huidige hoofdstuk 260 zijn opgenomen verplaatst naar de bijlage bij de ontwerp-Richtlijn 260 (voorbeelden C, D, E en F).

Verduidelijkingen

De RJ stelt drie inhoudelijke verduidelijkingen voor. Dit betreffen:

- eliminatie van verliezen;
- presentatie van eliminatiebedragen; en
- eliminatie bij negatieve nettovermogenswaarde

Eliminatie van verliezen

De eliminatie van verliezen op intercompany-transacties, zoals beschreven in de huidige alinea's 202, 206 en 211, is verduidelijkt. Ook een verlies op een intercompany-transactie wordt (proportioneel) geëlimineerd. Echter, een dergelijk verlies kan een aanwijzing zijn van een bijzondere waardevermindering (zoals bedoeld in alinea 202 van hoofdstuk 121 'Bijzondere waardeverminderingen van vaste activa' en alinea 322 van hoofdstuk 220 'Voorraden'). In hoeverre een verlies moet worden verwerkt wordt bepaald door de toepasselijke hoofdstukken over bijzondere waardevermindering of lagere opbrengstwaarde. Dit bedrag van de eventuele waardevermindering komt niet (per definitie) overeen met het verlies op de intercompany-transactie. Deze bepalingen over een verlies dat voortvloeit uit de overdracht van activa zijn in ontwerp-alinea 202 aangepast.

Presentatie van eliminatiebedragen

In de huidige alinea 206 wordt de presentatie van de eliminatiebedragen in de balans en de winst-en-verliesrekening alleen beschreven voor downstream-sales. In de ontwerp-Richtlijn wordt dit ter verduidelijking centraal beschreven voor alle soorten van intercompany-transacties in de alinea's 206 en 207. Voor upstream-sales is de mogelijkheid toegevoegd om de eliminatie ten gunste of ten laste te brengen van de waarde van het verkregen actief. De mogelijkheid om bij een downstream-sale het te elimineren intercompany-resultaat in mindering te brengen op het resultaat van de desbetreffende deelneming is komen te vervallen. De eliminatie wordt ten gunste of ten laste gebracht van de post in de winst-en-verliesrekening waarin de intercompany-transactie is verwerkt (bijvoorbeeld de netto-omzet of de overige opbrengsten).

Eliminatie bij negatieve nettovermogenswaarde

Indien de nettovermogenswaarde van een deelneming negatief is, wordt de deelneming in beginsel op nihil gewaardeerd (RJ 214.339). De vraag is in hoeverre eliminatieposten die normaal gesproken in mindering worden gebracht op de deelnemingswaarde in stand moeten blijven als die vermindering leidt tot een negatieve nettovermogenswaarde van de deelneming. De huidige Richtlijn 260 gaat hier niet specifiek op in.

In ontwerp-alinea 204 is toegevoegd dat ook indien de waarde van de deelneming volgens de vermogensmutatiemethode negatief is en de deelneming derhalve op nihil wordt gewaardeerd, het elimineren van intercompany-resultaten aan de orde is zolang de betreffende activa nog niet aan derden zijn verkocht of anderszins gerealiseerd zijn.

Overige

Omwillen van de leesbaarheid bevat deze RJ-Uiting de ‘schone’ versie van de ontwerp-Richtlijn 260. In de transponeringstabel is de herstructurering van hoofdstuk 260 samengevat (een overzicht waarbij wordt weergegeven waar de huidige alinea’s van hoofdstuk 260 in de ontwerp-Richtlijn aan bod komen).

Ingangsdatum

De RJ stelt voor deze ontwerp-Richtlijn van kracht te laten zijn voor verslagjaren die aanvangen op of na 1 januari 2024.

Commentaarperiode

De RJ nodigt u uit tot het inzenden van reacties en commentaren op deze RJ-Uiting. Deze ziet de RJ graag uiterlijk 31 januari 2023 tegemoet. Reacties en commentaren kunnen - bij voorkeur per email (secretariaat@rjnet.nl) - worden ingediend bij het RJ-secretariaat. Ze zullen door de RJ als openbare informatie worden behandeld en op de RJ-website worden gepubliceerd, tenzij door respondenten is aangegeven dat het commentaar geheel of gedeeltelijk moet worden aangemerkt als vertrouwelijk.

Amsterdam, 3 november 2022

Transponeringstabel ontwerp-Richtlijn 260 De verwerking van resultaten op intercompany-transacties in de jaarrekening

De herstructurering van het hoofdstuk 260 is samen te vatten in de onderstaande tabel:

Ontwerp-Richtlijn 260	Nieuwe alinea	Huidige Richtlijn 260			Opmerkingen
		Geen wijziging	Redactioneel aangepast	Inhoudelijk verduidelijkt	
Definities		V			
Paragraaf 1: Inleiding					
101			101		
102			102		
103			103		
104		104			
Paragraaf 2: Deelnemingen gewaardeerd volgens de vermogensmutatiemethode					
201			203		
202			208	202, 206, 211	Verduidelijking inzake verliezen
203			205		
204	V				Toevoeging inzake negatieve nettovermogenswaarde
205		217, 312			Het voorbeeld wordt voorbeeld E
206	V			204	Verduidelijking inzake presentatie
207	V			204	Verduidelijking inzake presentatie
208			202		
209			206		
210			211		
Paragraaf 3: Deelnemingen gewaardeerd op verkrijgingsprijs of actuele waarde					
301			215, 311		
302			309, 214		
303			216		
401		201			
402			308		Het voorbeeld wordt voorbeeld F
Paragraaf 5: Verwerking in de jaarrekening van de deelneming					
501			303	307	Verduidelijking inzake eerste waardering
502			306		
Bijlage: Voorbeelden van de verwerking van resultaten op intercompany-transacties					
A				1 ^e voorbeeld	Verduidelijking inzake presentatie van de eliminatie

B				2 ^e voorbeeld	Verduidelijking inzake presentatie van de eliminatie
C		207, 209			
D			212		
E		217, 312			
F			308		

De volgende alinea's van het huidige hoofdstuk 260 zijn niet in de ontwerp-Richtlijn opgenomen:

Alinea	Reden
105	De vereenvoudigde structuur van het hoofdstuk
210	Betreft slechts een verwijzing
213	Betreft slechts een verwijzing
301	De vereenvoudigde structuur van het hoofdstuk
302	Betreft slechts een verwijzing
304	Betreft slechts een verwijzing
305	Betreft slechts een verwijzing
310	Betreft slechts een verwijzing

260 DE VERWERKING VAN RESULTATEN OP INTERCOMPANY-TRANSACTIES IN DE JAARREKENING

Deze ontwerp-Richtlijn 260 (aangepast 2022) vervangt Richtlijn 260 (aangepast 2019) en is van kracht voor verslagjaren die aanvangen op of na 1 januari 2024.

260.0 Definities

Intercompany-transacties:

- a. Een transactie tussen groepsmaatschappijen;
- b. Een transactie tussen de deelnemende rechtspersoon en een niet-geconsolideerde deelneming van de rechtspersoon; of
- c. Een transactie tussen niet-geconsolideerde deelnemingen van de rechtspersoon onderling.

260.1 Inleiding

101 Dit hoofdstuk behandelt de verwerking van intercompany-transacties in de geconsolideerde en enkelvoudige jaarrekening.

- In paragraaf 1 wordt een inleiding gegeven op dit onderwerp en worden het toepassingsgebied en de begrippen besproken.
- Paragraaf 2 behandelt de verwerking van intercompany-transacties met of tussen deelnemingen gewaardeerd volgens de vermogensmutatiemethode in de jaarrekening van de deelnemende rechtspersoon.
  - o De alinea's 201 tot en met 207 beschrijven algemene aspecten over eliminatie en de realisatie daarvan, en presentatie van de eliminaties in de winst-en-verliesrekening en de balans.
  - o De alinea's 208 tot en met 210 gaan nader in op downstream sales, upstream sales respectievelijk sidestream sales.
- Paragraaf 3 behandelt de verwerking van intercompany-transacties met of tussen deelnemingen gewaardeerd op verkrijgingsprijs of actuele waarde in de jaarrekening van de deelnemende rechtspersoon.
- Paragraaf 4 behandelt de verwerking van intercompany-transacties in de geconsolideerde jaarrekening van de deelnemende rechtspersoon.
- Paragraaf 5 behandelt de verwerking van intercompany-transacties in de jaarrekeningen van de deelnemingen.

Voor de verwerking van fusies en overname tussen ondernemingen onder gemeenschappelijke leiding in de geconsolideerde jaarrekening en de enkelvoudige jaarrekening zijn ook alinea 503 van hoofdstuk 216 Fusies en overnames respectievelijk alinea 343 van hoofdstuk 214 Financiële vaste activa van toepassing.

Ten aanzien van intercompany-transacties kan ook hoofdstuk 330 Verbonden partijen van toepassing zijn.

Toepassingsgebied

102 Intercompany-transacties kunnen plaatsvinden tussen de rechtspersoon en een geconsolideerde entiteit (hierna: groepsmaatschappij) of deelneming van die rechtspersoon, of tussen groepsmaatschappijen of deelnemingen van de rechtspersoon onderling. De rechtspersoon kan zowel topholding, tussenholding in de groep of een andere groepsmaatschappij zijn. Ook als een tussenholding geen geconsolideerde jaarrekening opstelt, zijn deze paragraaf en de paragrafen 2, 3 en 5 van toepassing.

In het bijzonder wordt behandeld of het resultaat op dergelijke transacties als gerealiseerd kan worden aangemerkt dan wel wordt geëlimineerd uit de geconsolideerde en/of enkelvoudige jaarrekening. Daarmee houdt tevens verband of deze transacties in de enkelvoudige jaarrekening leiden tot een hoger of lager uitkeerbaar eigen vermogen.

103 Dit hoofdstuk is niet van toepassing op transacties tussen een rechtspersoon en een kapitaalbelang van die rechtspersoon, dat niet als groepsmaatschappij en niet als deelneming kwalificeert, maar als belegging. Indien op dergelijke transacties resultaat wordt gemaakt, wordt dit direct en volledig verwerkt in de geconsolideerde en enkelvoudige jaarrekening.

Dit hoofdstuk is in beginsel niet van toepassing op dienstverlening tussen de rechtspersoon en een deelneming of groepsmaatschappij of dienstverlening tussen deelnemingen en/of groepsmaatschappijen van de rechtspersoon onderling. Opbrengsten uit hoofde van dienstverlening kunnen enkelvoudig gewoonlijk direct en volledig als gerealiseerd worden beschouwd, omdat ze veelal bij de afnemende maatschappij niet worden geactiveerd maar als kosten worden verwerkt. Geconsolideerd wordt de opbrengst uit hoofde van de dienstverlening bij de dienstverlenende groepsmaatschappij geëlimineerd tegen de kosten uit hoofde van de dienstverlening bij de dienstafnemende groepsmaatschappij. Echter, indien en voor zover betaalde vergoedingen voor dienstverlening worden geactiveerd bij de verkrijgende maatschappij is dit hoofdstuk overeenkomstig van toepassing als ware sprake van een levering van activa of passiva.

Begripsbepaling

104 Dit hoofdstuk is in beginsel van toepassing op alle intercompany-transacties, ongeacht of deze passen binnen de normale bedrijfsuitoefening van de rechtspersoon, groepsmaatschappij of deelneming, waartussen de intercompany-transactie plaatsvindt.

Een intercompany-transactie kan zijn:

- een overdracht door de feitelijk beleidsbepalende respectievelijk deelnemende rechtspersoon aan een groepsmaatschappij of deelneming ('downstream sale');
- een overdracht door een groepsmaatschappij of deelneming aan de feitelijk beleidsbepalende respectievelijk deelnemende rechtspersoon ('upstream sale'); of
- een overdracht tussen deelnemingen en/of groepsmaatschappijen onderling ('sidestream sale').

Dit hoofdstuk bespreekt zowel de verwerking bij de overdragende maatschappij als die bij de verkrijgende maatschappij en – in geval van transacties tussen deelnemingen en/of groepsmaatschappijen onderling – de verwerking daarvan bij de rechtspersoon die feitelijk beleidsbepalend is of deelneemt in de desbetreffende groepsmaatschappijen of deelnemingen.

260.2 Deelnemingen gewaardeerd volgens de vermogensmutatiemethode

Algemeen

201 Bij de waardering van een deelneming volgens de vermogensmutatiemethode wordt de deelneming beschouwd als een samenstel van activa en passiva en niet als een ondeelbaar actief. Bij deze waarderingsmethode komt tot uitdrukking dat de deelnemende partij een economisch belang heeft bij dit samenstel van activa en passiva van de deelneming, waaronder de door de deelnemende rechtspersoon aan de deelneming overgedragen activa of passiva.

202 Bij een intercompany-transactie wordt door de deelnemende rechtspersoon (hierna: de rechtspersoon) slechts resultaat (winst of verlies) voortvloeiend uit deze transactie verwerkt naar rato van het relatieve belang in de overgedragen activa of passiva dat aan derden is overgedragen (proportionele resultaatbepaling). Er wordt dus géén resultaat voortvloeiend uit deze overdracht verwerkt naar rato van het relatieve belang dat de rechtspersoon, al dan niet middels een belang in de deelneming, behoudt in de overgedragen activa of passiva.

Het proportioneel verwerken van intercompany-resultaten vindt plaats door het elimineren van het deel van het resultaat dat nog niet is gerealiseerd. Door deze eliminatie kan het voorkomen dat in de winst-en-verliesrekening een resultaat deelneming wordt verwerkt dat ter grootte van de eliminatie in het jaar afwijkt van het aandeel in het resultaat zoals de deelneming dat zelf in haar jaarrekening heeft verwerkt.

Ook kan een verschil ontstaan tussen de waarde van de deelneming volgens de jaarrekening van de rechtspersoon en het aandeel van de rechtspersoon in het eigen vermogen volgens de jaarrekening van die deelneming (afgezien van mogelijke andere bestaande verschillen tussen die grootheden) voor het op het moment van waardering (cumulatief) geëlimineerde bedrag op intercompany-transacties. Voor een voorbeeld wordt verwezen naar voorbeeld C in de bijlage van dit hoofdstuk.

Een verlies dat voortvloeit uit de overdracht van activa kan een aanwijzing zijn voor een bijzondere waardevermindering van bijvoorbeeld vaste activa zoals bedoeld in alinea 202 van hoofdstuk 121 Bijzondere waardeverminderingen van vaste activa, of van een lagere opbrengstwaarde van voorraden zoals bedoeld in alinea 322 van hoofdstuk 220 Voorraden.

203 De rechtspersoon realiseert het bij overdracht niet verwerkte deel van het intercompany- resultaat indien en voor zover de rechtspersoon (bij een upstream sale) of de deelneming (bij een downstream- of sidestream sale) het overgedragen actief of passief aan een derde heeft doorgeleverd. Bij een intercompany-overdracht van vaste activa vindt voorts realisatie plaats door afschrijving. Immers, in beide gevallen maakt het desbetreffende gerealiseerde intercompany-resultaat geen onderdeel meer uit van de waardering van het overgedragen actief of passief of van het belang in de deelneming.

204 Ook in de situatie dat de waarde van de deelneming volgens de vermogensmutatiemethode negatief is of wordt, is pas sprake van realisatie zoals bedoeld in alinea 203 bij overdracht aan een derde of door afschrijving. Aangezien de deelneming in deze situatie op grond van alinea's 339 en 340 van hoofdstuk 214 'Financiële vaste activa' op nihil wordt gewaardeerd, worden eliminaties in dat geval als overlopende post opgenomen.

205 **Indien een op grond van dit hoofdstuk bepaald intercompany-resultaat als nog niet gerealiseerd wordt beschouwd en de kopende (bij downstream- of sidestream sale) deelneming geheel of gedeeltelijk wordt verkocht, dient deze verkooptransactie te worden beschouwd als een realisatiemoment.** Deze (gedeeltelijke) verkoop leidt tot het alsnog verwerken van het tot dan toe nog niet gerealiseerde resultaat, indien en voor zover deze resultaatneming in overeenstemming is met dit hoofdstuk. Voor een voorbeeld wordt verwezen naar voorbeeld E in de bijlage van dit hoofdstuk.

Presentatie

206 De eliminatie kan bij een downstream sale plaatsvinden door het te elimineren intercompany-resultaat ten gunste of ten laste te brengen van de post in de winst-en-verliesrekening waarin de intercompany-transactie is verwerkt (bijvoorbeeld de netto-omzet of de overige opbrengsten).

Bij een upstream- of sidestream sale wordt de eliminatie verwerkt in de post resultaat deelnemingen.

207 In de balans kunnen eliminaties worden opgenomen als overlopende posten of door de waarde te verwerken in de post deelnemingen.

Bij upstream sales kan als alternatief de eliminatie ten gunste of ten laste worden gebracht van de waarde van het verkregen actief. In geval van een 100%-deelneming leidt de intercompany-transactie dan niet tot een verschil tussen de boekwaarde van het actief in de enkelvoudige jaarrekening en de boekwaarde van het actief in de geconsolideerde jaarrekening.

Intercompany-overdracht door een rechtspersoon aan een deelneming ('downstream sale')

208 **Indien een rechtspersoon een actief of passief overdraagt aan een deelneming die wordt gewaardeerd volgens de vermogensmutatiemethode, dient slechts resultaat voortvloeiend uit deze overdracht te worden verwerkt naar rato van het relatieve belang dat derden hebben in die deelneming (proportionele resultaatbepaling).** Er wordt dus géén resultaat voortvloeiend uit deze overdracht verwerkt naar rato van het relatieve belang dat de rechtspersoon heeft in die deelneming. Voor een voorbeeld wordt verwezen naar voorbeeld A in de bijlage van dit hoofdstuk.

Intercompany-overdracht door een deelneming aan de rechtspersoon ('upstream sale')

209 **Indien een deelneming die wordt gewaardeerd volgens de vermogensmutatiemethode een actief of passief overdraagt aan de rechtspersoon, dient de rechtspersoon zijn aandeel in het resultaat van de deelneming op deze overdracht pas in zijn winst-en-verliesrekening te verwerken als het desbetreffende actief of passief is (door)verkocht aan een derde of door eigen afschrijvingen is gerealiseerd.** Voor een voorbeeld wordt verwezen naar voorbeeld B in de bijlage van dit hoofdstuk.

Intercompany-transacties tussen deelnemingen ('sidestream sale')

210 **Indien een actief of passief wordt overgedragen tussen twee deelnemingen die beide worden gewaardeerd volgens de vermogensmutatiemethode, dient de rechtspersoon zijn aandeel in het resultaat van de verkopende deelneming op deze overdracht te beperken tot het deel dat overeenkomt met de afname van zijn relatieve belang in het overgedragen actief of passief.** Indien de overdracht er niet toe leidt dat het relatieve belang van de rechtspersoon in het overgedragen actief of passief afneemt, neemt de rechtspersoon geen resultaat uit deelneming op in verband met deze overdracht. Voor een voorbeeld wordt verwezen naar voorbeeld D in de bijlage van dit hoofdstuk.

260.3 Deelnemingen gewaardeerd op verkrijgingsprijs of actuele waarde

Algemeen

301 Bij een waardering op verkrijgingsprijs of actuele waarde wordt de deelneming, anders dan bij de waardering volgens de vermogensmutatiemethode, behandeld als een ondeelbaar actief. De deelneming wordt in het kader van de waardering beschouwd als een zelfstandige entiteit. Daarbij past dat géén proportionele winstbepaling plaatsvindt zoals beschreven in paragraaf 2. Het intercompany-resultaat wordt in beginsel dus direct en volledig verwerkt in de jaarrekening.

Dit doet recht aan het karakter van een ondeelbaar actief en de waardering van de betreffende deelneming op verkrijgingsprijs of actuele waarde. Bij transacties binnen de normale bedrijfsuitoefening van de overdragende en verkrijgende maatschappijen tegen reële (markt)prijzen is directe en volledige resultaatneming ook passend.

In bepaalde situaties moet worden geconcludeerd dat in wezen geen winstrealisatie heeft plaats gevonden. Intercompany-transacties kunnen uitsluitend gericht zijn op het verantwoorden van winst en daarmee van een hoger uitkeerbaar vermogen, terwijl er feitelijk gezien geen echte wijziging in de economische omstandigheden optreedt. In deze situatie hangt het al dan niet verantwoorden van winst af van de uitkomsten van een nauwkeurige analyse van de omstandigheden. Indien daarbij bijvoorbeeld de verkrijgende maatschappij de koopsom schuldig blijft of financiert door middel van aandelenuitgifte en ook, gezien haar vermogenspositie, zelfstandig beschouwd niet in staat zou zijn de koopsom in geld te vergoeden kan dit aanleiding zijn om de winst op de transactie als niet-gerealiseerd te beschouwen.

Intercompany-overdracht door een rechtspersoon aan een deelneming ('downstream sale')

302 **Indien de rechtspersoon een actief of passief overdraagt aan een deelneming die wordt gewaardeerd op verkrijgingsprijs of actuele waarde, dient het resultaat uit deze overdracht direct en volledig in de winst-en-verliesrekening te worden verwerkt, tenzij de winst op de overdracht in wezen niet is gerealiseerd zoals beschreven in alinea 301.**

Intercompany-overdracht door een deelneming aan de rechtspersoon ('upstream sale') of een andere deelneming ('sidestream sale')

303 **Indien een deelneming die wordt gewaardeerd op verkrijgingsprijs of actuele waarde een actief of passief overdraagt aan de deelnemende rechtspersoon of aan een**

andere deelneming dient ter zake van deze overdracht van activa of passiva bij de deelnemende rechtspersoon géén resultaat te worden verwerkt in de winst- en-verliesrekening.

260.4 Consolidatie

401 Resultaten op intercompany-transacties tussen groepsmaatschappijen dienen in de consolidatie volledig uit zowel de balanswaardering als het groepsresultaat te worden geëlimineerd voor zover deze resultaten nog niet door een overdracht van het verkregen actief of passief aan derden buiten de groep of door afschrijving zijn gerealiseerd. Zie ook paragraaf 5 van hoofdstuk 217 Consolidatie.

Ook indien een groepsmaatschappij niet wordt geconsolideerd (bijvoorbeeld vanwege te verwaarlozen betekenis), dienen de resultaten op intercompany-transacties met andere (al dan niet geconsolideerde) groepsmaatschappijen volledig te worden geëlimineerd. De eliminatie in de winst-en-verliesrekening dient eveneens volledig te geschieden voor – indien van toepassing – de geboekte opbrengst en kostprijs van de omzet.

Bij een ‘upstream sale’ of ‘sidestream sale’ waarbij de rechtspersoon een niet-100% belang heeft in de verkopende groepsmaatschappij, dient de eliminatie uit het groepsresultaat pro rata te worden toegerekend aan het minderheidsbelang op basis van het aandeel van de minderheid in de verkopende groepsmaatschappij.

402 Uit paragraaf 2 kan worden opgemaakt dat de kwalificatie als al dan niet een groepsmaatschappij niet van belang is en géén invloed heeft op de verwerking van intercompany-transacties in de enkelvoudige jaarrekening. Daarvoor is slechts van belang de waarderingsgrondslag die de rechtspersoon hanteert voor de verkrijgende deelneming (‘downstream sale’) of de overdragende deelneming (‘upstream sale’ en ‘sidestream sale’). Toepassing van proportionele resultaatbepaling bij transacties tussen geconsolideerde niet-100%-belangen kan er derhalve toe leiden dat het enkelvoudige resultaat op zo'n transactie (proportionele resultaatbepaling) afwijkt van het resultaat zoals opgenomen in de geconsolideerde jaarrekening (volledige eliminatie). Dit verschil vloeit voort uit de afwijkende aard van de enkelvoudige jaarrekening (proportionele resultaatbepaling op grond van het economische belang dat de deelnemende rechtspersoon behoudt) ten opzichte van de geconsolideerde jaarrekening (volledige eliminatie vanuit de groep als economische eenheid). Voor een voorbeeld wordt verwezen naar voorbeeld F in de bijlage van dit hoofdstuk.

260.5 Verwerking in de jaarrekening van de deelneming

501 De deelneming dient in haar eigen jaarrekening op grond van downstream- of sidestream sales verkregen activa of passiva op het moment van verkrijging te verwerken in overeenstemming met het voor die activa of passiva relevante hoofdstuk. Daarbij is dus geen sprake van enige eliminatie.

502 De bij de deelnemende rechtspersoon benodigde eliminatie bij upstream- en sidestream sales uit het resultaat van de overdragende deelneming dient niet plaats te vinden in de jaarrekening van de overdragende deelneming zelf. In de eigen jaarrekening van de overdragende deelneming wordt het resultaat op de intercompany-transactie volledig verwerkt.

260 Bijlage Voorbeelden van de verwerking van resultaten op intercompany-transacties

A. De verwerking van een overdracht door de deelnemende rechtspersoon aan de deelneming ('downstream sale'); deelneming wordt gewaardeerd volgens de vermogensmutatiemethode (zie alinea 208)

Gegeven

BV A heeft een 40%-deelneming in BV B. BV A waardeert BV B op nettovermogenswaarde. In het boekjaar 20x1 is BV A begonnen met leveranties van goederen aan BV B. In totaal bedragen de intercompany-leveranties van BV A aan BV B in het boekjaar een verkoopbedrag van € 1.000.000. De winstopslag hierin bedraagt 20% van de verkoopprijs. BV A heeft in haar financiële administratie op deze leveranties een omzet geboekt van € 1.000.000 en een kostprijs verkopen van € 800.000, dus een brutomarge van € 200.000. BV B heeft de helft van deze leveranties doorverkocht aan derden.

Uitwerking

BV A dient bij het opstellen van de jaarrekening nog de volgende journaalpost te boeken in verband met de eliminatie van de intercompany-winst:

Uitstel winstneming voor: 40% van de helft van € 200.000 = € 40.000. De journaalpost luidt als volgt:

	debet	credit
Netto-omzet	40.000	
Aan Deelneming (of Aan Overlopende passiva) (nog niet gerealiseerde winst)		40.000

Stel nu dat in het volgende jaar wederom € 1.000.000 tegen verkoopprijs wordt geleverd en dat ultimo 20x2 nog slechts € 50.000 tegen verkoopprijs van A nog niet is doorgeleverd aan derden.

Aan het einde van dat jaar verantwoordt BV A nog de volgende winst:

Uitstel winstneming voor: 40% van 20% van € 50.000	-/- 4.000
Alsnog winstneming leveranties jaar 20x1	<u>40.000</u>
Per saldo nog winst te nemen	<u>36.000</u>

De journaalpost luidt dan:

	debet	credit
Deelneming (of Overlopende passiva)	36.000	
Aan Netto-omzet		36.000

BV B verwerkt in beide jaren de leveranties tegen verkrijgingsprijs (= verkoopprijs van BV A). De bovenvermelde correcties die BV A boekt zijn niet van invloed op de jaarrekening van BV B.

B. De verwerking van een overdracht door de deelneming aan de deelnemende rechtspersoon ('upstream sale'); deelneming wordt gewaardeerd volgens de vermogensmutatiemethode (zie alinea 209)

Gegeven

BV A heeft een 40%-deelneming in BV B. BV A waardeert BV B op nettovermogenswaarde. In het boekjaar 20x1 is BV B begonnen met leveranties van goederen aan BV A. In totaal bedragen de intercompany- transacties van BV B aan BV A in het boekjaar een verkoopbedrag van € 1.000.000. De winstopslag hierin bedraagt 20% van de verkoopprijs. Deze goederen zijn op balansdatum nog niet doorverkocht aan derden. BV B heeft op 1 januari 20x1 een eigen vermogen van € 20.000. BV A heeft de deelneming in BV B gewaardeerd op € 8.000 (40% van € 20.000).

BV B heeft in 20x1 volgens haar financiële administratie een nettoresultaat van € 300.000 en in 20x2 een nettoresultaat van € 400.000 (dat is inclusief de volledige transactiewinst op de leveranties aan BV A).

Uitwerking

BV B mag géén correctie boeken in verband met de nog niet gerealiseerde intercompany-winst. In de enkelvoudige jaarrekening verwerkt BV B de volledige brutomarge, onafhankelijk van de vraag of BV A de desbetreffende goederen al heeft doorgeleverd aan derden.

BV A verwerkt in 20x1 slechts een resultaat deelneming BV B van € 40.000, welk bedrag als volgt is bepaald:

Resultaat volgens de jaarrekening van BV B	300.000
Af: nog niet gerealiseerd intercompany-resultaat	<u>200.000</u>
Verschil	100.000
Te verwerken resultaat deelneming: 40% van 100.000	<u>40.000</u>

De journaalpost luidt dan:

	debet	credit
Deelneming	40.000	
Aan Resultaat deelneming		40.000

Het eigen vermogen van BV B ultimo 20x1 bedraagt dan € 320.000. BV A heeft hierin een aandeel van 40% (= € 128.000). BV A heeft de deelneming in BV B in de jaarrekening gewaardeerd op € 48.000. Het verschil met het aandeel in het eigen vermogen bedraagt € 80.000. Dit is het deel van het resultaat van BV B dat nog niet is verwerkt door BV A (40% van € 200.000).

De deelneming B heeft in de jaarrekening een resultaat verwerkt van € 300.000. Indien dit resultaat door BV B geheel wordt uitgekeerd, boekt BV A hiervan (40%):

	debet	credit
Liquide middelen	120.000	
Aan Deelneming BV B		48.000
Aan Overlopende passiva		72.000

De deelneming is dan gewaardeerd op nihil (minimale waardering). De passiefpost ad € 72.000 is gelijk aan 40% van het eigen vermogen van BV B na de dividenuitkering (40% * € 20.000 = € 8.000), minus de nog niet als gerealiseerd beschouwde intercompany-winst van € 80.000.

Als BV B slechts € 100.000 dividend had betaald, had BV B dit als volgt geboekt:

	debet	credit
Liquide middelen	40.000	
Aan Deelneming BV B		40.000

De deelneming is dan gewaardeerd op € 8.000. Dit is 40% van het eigen vermogen van BV B (40% * € 220.000 = € 88.000), minus de nog niet als gerealiseerd beschouwde intercompany-winst van € 80.000.

Als alternatief kan de eliminatie van € 80.000 in mindering worden gebracht op de boekwaarde van de verkregen goederen of als overlopende post worden opgenomen. De journaalpost luidt dan:

	debet	credit
Deelneming	120.000	
Aan Resultaat deelneming		40.000
Aan Voorraden/ Overlopende passiva		80.000

Het ontvangen dividend wordt in mindering gebracht op de deelneming.

C. Verschil tussen de waarde van de deelneming volgens de jaarrekening van de deelnemende rechtspersoon en het aandeel van de rechtspersoon in het eigen vermogen volgens de jaarrekening van die deelneming (zie alinea 202)

Dit voorbeeld illustreert het verschil dat ontstaat tussen de boekwaarde van de post Deelnemingen in de jaarrekening van de deelnemende rechtspersoon en het eigen vermogen zoals dat blijkt uit de jaarrekening van de deelneming.

BV A is een 40%-deelneming van BV M en heeft een resultaat van € 400.000, waaronder € 100.000 intercompany-resultaat op goederenleveranties van A aan M. Van deze € 100.000 is ultimo van het jaar door M nog niets gerealiseerd in een transactie met derden. Begin van het jaar had BV M geen door BV A geleverde goederen in voorraad. BV M verwerkt 40% van (€ 400.000 - € 100.000) = € 300.000 resultaat deelneming BV A.

BV M verwerkt een resultaat deelneming van € 120.000, terwijl 40% van € 400.000 gelijk is aan € 160.000. Het verschil bedraagt € 40.000 (€ 160.000 - € 120.000) en is gelijk aan het aandeel van BV M (40%) in de ongerealiseerde winst van € 100.000. BV M waardeert ook de deelneming BV A € 40.000 lager dan zijn aandeel (40%) in het eigen vermogen van BV A. Voor een uitgebreider voorbeeld wordt verwezen naar voorbeeld B in deze bijlage.

D. De verwerking van een overdracht tussen deelnemingen ('sidestream sale'); deelnemingen worden gewaardeerd volgens de vermogensmutatiemethode (zie alinea 210)

BV M heeft twee deelnemingen, BV A (45%) en BV B (25%). Beide deelnemingen worden gewaardeerd volgens de vermogensmutatiemethode. BV A verkoopt een kantoorpand aan BV B en maakt daarop een boekwinst van € 100.000. Het aandeel van BV M in de winst van BV A bedraagt 45% ofwel € 45.000. Aangezien het relatieve belang van BV M in het overgedragen kantoorpand via BV B nog 25% bedraagt, blijft het in de jaarrekening van BV M op te nemen resultaat deelneming A in verband met deze transactie beperkt tot € 20.000.

Indien BV B echter een vergelijkbaar kantoorpand aan BV A zou hebben verkocht, eveneens met een boekwinst van € 100.000, is de situatie anders. Aangezien het relatieve belang van BV M in het overgedragen kantoorpand toeneemt van 25% tot 45%, zou BV M in haar jaarrekening geen resultaat deelneming B in verband met deze transactie opnemen.

E. De geheel of gedeeltelijke verkoop van een deelneming als realisatiemoment (zie alinea 205)

BV M levert goederen aan een 40% deelneming D met een winstosp slag van € 100.000. Deze goederen zijn op balansdatum voor 30% doorverkocht aan derden. M waardeert D zowel ten behoeve van de geconsolideerde als ten behoeve van de enkelvoudige jaarrekening op nettovermogenswaarde. Volgens alinea 202 van dit hoofdstuk dient M ter zake van deze leveranties nog geen winst te verwerken van 40% van 70% van € 100.000 is € 28.000. Als M direct na balansdatum de deelneming D verkoopt aan derden dient zij zowel in de geconsolideerde als in de enkelvoudige jaarrekening het bedrag ad € 28.000 op dat moment als gerealiseerd te beschouwen. Immers het belang dat M overhoudt in D is 0%. Ingevolge alinea 202 kan dan de volledige transactiewinst op de goederenleverantie als gerealiseerd worden beschouwd. Zou M slechts 10% van haar aandelenbelang in D verkopen mag zij ter zake van de goederenleverantie nog steeds 30% van 70% van € 100.000 niet als winst verwerken (dit is € 21.000) en kan zij dus alsnog in verband met de aandelen transactie een transactieresultaat op de goederenleverantie van € 28.000 - € 21.000 = € 7.000 verwerken.

F. Verschil tussen enkelvoudig en geconsolideerd vermogen en resultaat (zie alinea 402)

BV A is een 80%-deelneming van BV M. Begin van het jaar waren er bij BV A geen door BV M geleverde goederen in voorraad. Aan het eind van het jaar heeft BV A nog bepaalde door BV M geleverde goederen in voorraad waarop BV M een transactiewinst van € 100.000 heeft behaald (voor eliminatie). Voor haar geconsolideerde jaarrekening moet BV M dan € 100.000 winst elimineren. Voor haar enkelvoudige jaarrekening elimineert BV M slechts 80% van deze € 100.000 = € 80.000.